

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Галузевої експертної ради щодо проходження постакредитаційного
моніторингу освітньою програмою

Відомості про освітню програму

Реєстраційний номер акредитаційної справи	00371/АС-20
Назва ЗВО	Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича
ID ОП у ЄДЕБО	26903
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП – Богослов'я, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; галузь знань – 04 Богослов'я; спеціальність – 041 Богослов'я

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	ГЕР 04 Богослов'я
Дата засідання	07.10.2024
Доповідач	Горяча Марія Степанівна

Висновки GER щодо врахування рекомендацій, наданих під час акредитації освітньої програми, яким чином під час удосконалення ОП були враховані зауваження та виправлялись недоліки, виявлені під час проведення акредитації відповідної ОП

Інформація ЗВО щодо виконання/невиконання за кожною рекомендацією	Висновок GER за кожною рекомендацією щодо виконання/невиконання рекомендацій для усунення недоліків за ОП
Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 1 1. Вузькоспеціальна спрямованість ОП, котра визнається самим ЗВО та кафедрою: «пропонована ОП (як за своїм спрямуванням, так і за змістовим наповненням) в цілому відповідає лише першій спеціалізації». Така вузька спеціалізація обмежує можливості випускників щодо подальшого працевлаштування, чи продовження навчання. Рекомендація: ввести в ОП освітні компоненти, які б дозволяли здобувачам отримувати навички та компетентності з суміжних чи потрібних для Церкви напрямків (наприклад: журналістика, психологія, менеджмент та управління, іконопис, музикознавство тощо). Це розширить можливості як працевлаштування, так і вибору подальшого навчання для тих, хто не буде священиком. 2. Незважаючи на вузькоспеціальну спрямованість в ОП мало уваги приділено сучасним суспільним викликам, як от війна, проблема адаптації ветеранів війни, питання налагодження міжконфесійних контактів (зокрема, з Румунською ПЦ і її громадами на Буковині), соціального служіння духовних осіб тощо. 3. Відносно слабкий зв'язок ОП із соціальними партнерами. Сучасна присутність фахівців-богословів у суспільному середовищі може бути значно ширшою за священно- та церковнослужіння. Як відповідь на суспільний запит фахівці-богослови можуть бути присутні у школах та виховних закладах, інтернатах та дитячих будинках, установах паліативної допомоги, хоспісах, установах Червоного хреста, центрах ВІЧ / СПІД тощо. 4. Слабка присутність програми в інформаційному просторі. 5. Слабка інтернаціоналізація. Міжнародна співпраця перебуває на початковому етапі. Необхідно значно посилити рівень викладання англійської мови. Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 1 Частково виконано	Рекомендації частково виконано. 1. До реалізації процесу долучено працівників кафедри журналістики, що показує позитивну динаміку у розширенні спеціалізації випускників та їхніх можливостей для майбутнього працевлаштування. До програми додано низку нових дисциплін: "Основи інформаційних систем і технологій", "Основи наукових досліджень і грантова діяльність", "Церква і медіа". Можливість студентів обирати дисципліни із переліку загально-університетських вибіркових дисциплін також розширює спектр дисциплін для індивідуальної траєкторії навчання студента. Однак із поданої інформації все ж таки не до кінця не зрозуміло, як саме враховуються побажання працедавців, і невідомо які пропозиції поступають з боку здобувачів та випускників ОПП. На сайті програми є форми для опитування здобувачів, випускників та працедавців, однак наскільки ефективною є така форма взаємодії, важко сказати, оскільки

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 1

1. Впроваджено нову ОП (2023 р.), в якій змінено навчальний план. У змістовому наповненні освітніх компонент рекомендації ЕГ враховувалися з 2021 року. Водночас, ОП зазнала змін, після введення в дію Стандарту вищої освіти України за спеціальністю "Богослов'я". До навчального плану (як обов'язкові ОК) були включені такі дисципліни: ОК.6 "Основи інформаційних систем і технологій", ОК.17 "Основи наукових досліджень і грантова діяльність", ОК.27 "Церква і медіа" У процесі реалізації ОП здобувачі освіти мають можливість обирати освітні компоненти (ОК) (обсяг - 3 кредити) із загальноуніверситетського переліку (ЗУП).

<https://www.chnu.edu.ua/navchannia/dlia-studentiv/kataloh-zahalnouniversytetskykh-vybirkovykh-dystsyplin/> . Пропоновані ОК здатні сформувати різні компетентності у здобувачів освіти в найрізноматніших галузях. Звісно, з огляду на принцип студентоцентричності, перевага надається тим ОК, які обирають здобувачі освіти у процесі формування власної освітньої траєкторії.

Водночас, групою забезпечення (що відображено у новому навчальному плані) поряд із пропозицією ЗУП надається можливість обрати й інші дисципліни, вивчення яких може розширити фахову підготовку здобувачів наприклад: "Румунська мова", "Сольфеджіо", "Основи економічної теорії", "Основи бухгалтерського обліку в релігійних організаціях", "Православний етикет".

Питання працевлаштування випускників постійно перебуває у фокусі уваги групи забезпечення, кафедри, факультету та університету. На оновленому сайті доступне опитування випускників та роботодавців <https://philcult.chnu.edu.ua/opp/bakalavr/bohoslovia/>. Отримана інформація постійно обговорюється на засіданнях групи забезпечення та кафедри. Оскільки ОП не передбачає присвоєння кваліфікації, зміни навчального плану (шляхом внесення до числа обов'язкових ОК дисциплін, пропонованих ЕГ) жодним чином не сприятимуть зростанню конкурентоспроможності здобувачів (випускників) ОП на ринку праці, проте такі зміни (внаслідок зменшення кількості годин, власне, спеціалізованих богословських дисциплін) неодмінно зменшать рівень фахової підготовки.

2. Відповідно до оновленої ОП, питання взаємин Церкви і суспільства розглядаються у ОК "Соціальна доктрина Церкви та пастирська діяльність". Регіональна специфіка (етноконфесійна мапа Буковини, міжконфесійні взаємини краю, транскордонні відносини тощо), зазвичай, розглядаються у контексті кожного окремого ОК (за потреби).

3. Суттєво покращено роботу з соціальними партнерами. Зокрема, здобувачі освіти на добровільних засадах активно співпрацюють з Благодійним фондом "Ukrainian lives are matter" (директор – Ю. Гірман) (один зі стейкхолдерів, рецензент оновленої ОП), – низка проектів благодійного характеру по допомозі внутрішньопереміщеним особам (особливо тим, які зараз проживають на території студмістечка Університету) та Благодійною організацією "Благодійний фонд "Артанія Україна"" (директор – Т. Черновська) (плетіння маскувальних сіток, збір та доправлення гуманітарної допомоги у прифронтові регіони); активна й систематична робота провадиться з Центром соціально-

інформація про це на сайті недоступна. Із трьох перелічених у відгуків зовнішніх стейкхолдерів на сайті наявні лише два, а третього відгуку (від Гірмана Юрія – директора Благодійного фонду «Ukrainian Lives Matter») бракує.

2. Спостерігається позитивна динаміка в активному включенні учасників програми у сферу соціального служіння та волонтерства.

3. У напрямку співпраці з соціальними партнерами помітні суттєві покращення та активізація діяльності, що виявляється в ініціативах співпраці з низкою соціальних інституцій, як Благодійним фондом "Ukrainian lives matter", Благодійною організацією "Благодійний фонд "Артанія Україна"" Центром соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей Чернівецької обласної військової адміністрації, Чернівецькою регіональною радою Ордену Святого Пантелеймона та ін., також в участі студентів у різних соціальних ініціативах і проектах регіону.

4. Позитивна динаміка помітна і в плані присутності програми в інформаційному просторі. Гарант програми взяв участь у низці інформаційних заходів у мас-медіа для популяризації програми і виходу за межі інформації на офіційному сайті ОПП. Активна залученість студентів ОПП у суспільні заходи також сприяє популяризації програми та її присутності в суспільному просторі.

психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей Чернівецької обласної військової адміністрації (директор – Ж. Янчук) (благодійні заходи, тематичні зустрічі-бесіди з вихованцями сиротинця тощо). Викладачі та студенти беруть участь у соціальних ініціативах, зокрема у щорічних заходах обласного рівня присвячених Дню захисту дітей <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2986&action=art> . Також провадиться активна співпраця з Чернівецькою Регіональною радою Ордену Святого Пантелеймона (громадська відзнака за професіоналізм і милосердя) у галузі медицини (голова Регіональної ради – Н. Гопко) <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2905&action=art>,

<https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2912&action=art> . Викладачі та студенти беруть участь у заходах університетського, міського та обласного рівня: з нагоди Дня гідності та свободи <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2953&action=art>, вшанування пам'яті жертв Голодомору <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2955&action=art> <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2956&action=art> . Активною є співпраця викладачів і здобувачів ОП з обласним осередком Всеукраїнського Товариства "Просвіта" (голова – І. Дерда) <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2962&action=art> . Важливою ділянкою роботи, у процесі реалізації ОП, є також наявність мистецьких студентських ініціатив (наприклад – Благодійний фестиваль "Від Романа до Йордана"), в яких активну участь беруть студенти-богослови <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2963&action=art> .

Якщо здобувача зацікавляють дисципліни соціально-психологічного (в рамках формування власної освітньої траєкторії) він може обрати відповідні дисципліни із ЗУП. Варто зазначити, що стара версія ОП (яка, власне, і проходила процес акредитації в 2020р.) передбачала обов'язкові ОК т.з. "психолого-педагогічного" блоку з обов'язковим проходженням педагогічної практики у ЗЗСО (4 тижні, 8 семестр), однак в умовах відсутності присвоєння кваліфікації у дипломах бакалаврів, від цих ОК відмовилися, надавши перевагу фаховим богословським дисциплінам.

4. Слабка присутність (ОП) у інформаційному просторі - це виклик, адже головним інформаційним джерелом для здобувачів і потенційних абітурієнтів є офіційна сторінка на сайті Університету (яка у 2023 р. була повністю оновлена, а процес інформаційного наповнення триває й зараз). Суттєво у плані покращення присутності у медійному просторі сприяють ініціативи, реалізовані гарантом ОП на регіональних FM-радіостанції "Радіо С4" <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2981&action=art> та телекомпанії "Телеканал С4" <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2981&action=art>, та "Радіо 10" <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2903&action=art> .

5. Інтернаціоналізація ОП в умовах обмежень, що постали внаслідок поширення коронавірусної інфекції COVID-19, а згодом - повномасштабного вторгнення РФ, обмежувалися, зазвичай, онлайн заходами. Проте, вже зараз для здобувачів, які навчаються на ОП, наявна можливість брати участь у програмах академічної мобільності (ERASMUS) з університетами-партнерами, де здійснюється підготовка за схожими ОП, з якими наявні чинні Угоди про співпрацю (Люблінський Католицький Університет ім. Івана Павла II, Велико-Тирновський університет Св. Кирила і Мефодія). Водночас,

5. Заклад пропонує можливість міжнародних стажувань для викладачів та участі студентів у програмах обміну (ERASMUS). Однак фактичних прикладів участі студентів у програмах мобільності не наведено. Наразі міжнародна співпраця обмежилася стажуванням гаранта у Волоській Академії Богословських студій, м. Волос, Греція. Про випадки участі студентів у міжнародній співпраці зі звіту ЗВО невідомо. Ймовірною причиною відсутності таких випадків, можливо, є все ще недостатній рівень володіння іноземною мовою у студентів. Цей напрям потребує подальшого розвитку. Втім наявність угод із міжнародними освітніми закладами дає для цього всі умови. ЗВО також надає студентам можливість удосконалювати їхні знання іноземних мов. Фактична інформація про те, наскільки активно студенти користаються з цих можливостей, у звіті ЗВО відсутня.

відбувається процес постійного підвищення кваліфікації викладачів (гарант ОП у 2023 проходив стажування у Волоській Академії Богословських студій, м. Волос, Греція) https://bogoslov.cv.ua/index.php?id=2926&action=art. Викладання іноземної (англійської) мови на ОП забезпечує кафедра іноземних мов для гуманітарних факультетів у обсягах визначених для таких факультетів, відповідно до прийнятої Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів і навчально-наукових інститутів https://www.chnu.edu.ua/media/ksgp2dws/kontseptsii-vyvchennia-inozemnykh-mov-ctudentamy.pdf Водночас, міжнародний відділ університету щороку організовує безкоштовні онлайн курси з вивчення іноземних мов, що дозволяє здобувачам та науково-педагогічним працівникам розвивати мовні компетентності. https://www.chnu.edu.ua/novyny/mizhnarodna-diialnist/vidkryto-reiestratsiiu-na-kursy-anhliiskoi-movy-na-platformi-english4ukraine-dlia-studentiv/ https://www.chnu.edu.ua/novyny/mizhnarodna-diialnist/onlain-kursy-rumunskoi-movy-iak-inozemnoi-dlia-studentiv-vykladachiv-ta-spivrobitnykiv-universytetu/ . Студенти-богослови активно долучаються до цих курсів.	
Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 2 До слабких сторін належать зауваження, прописані стосовно формування індивідуальної траєкторії студента. Рекомендації: 1. У навчальному плані відобразити всі компоненти ОП. 2. Сформувати повний перелік вибіркових дисциплін та надати студентами можливості реального вибору, враховуючи той факт, що ЧНУ розпочав процедуру обговорення нових положень “Положення про порядок реалізації студентами ЧНУ права на вільний вибір навчальних дисциплін - переглянути” Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти - переглянути” (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news&data[5012][id]=1). 3. Розширити набуття соціальних навичок та «вивести» їх за межі спеціальності. 4. Напрацювати меню пропозиції ДВВ, які б давали можливість здобувачам отримувати додаткові і суміжні до богослов'я компетентності та навички. 5. Прийняти уніфікований формат силабусу та забезпечити ними всі ДВВ. Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 2 Виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 2	Рекомендації частково виконано. 1. Навчальний план відображає всі наявні компоненти ОП. 2. Повний перелік ДВВ сформовано і він є доступний на сайті університету. Однак «Положення про порядок реалізації студентами права вільного вибору навчальних дисциплін – не переглянуто і на сайті наявне старе «Положення» від 30 червня 2020 протокол № 6: Положення про порядок реалізації студентами права на вибір навчальних дисциплін. «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти» переглянуто 26 червня 2024 року і його нова редакція доступна на сайті університету: Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Чернівецького національного

1. У навчальному плані відображаються всі обов'язкові ОК, вивчення яких відповідає тій чи іншій компетентності. Включення всіх дисциплін у навчальний план (з вибірковыми ОК) – суперечить принципу вибору здобувачами дисциплін та їхньому формуванню власної освітньої траєкторії. 2. Загальноуніверситетський перелік (ЗУП) вибірових дисциплін сформовано і студенти ним активно користуються. 3. Розширення набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) перебуває у фокусі уваги гаранта ОП і групи забезпечення та реалізується шляхом формування ними власної освітньої траєкторії та вибору дисциплін із ЗУП чи вибірових дисциплін кафедри. Наявність якнайширших можливостей із вибору дисциплін (див. вище) уможлиблює набуття здобувачами різнопланових освітніх компетентностей. 4. Пропозиції вибірових дисциплін доступні усім здобувачам і вони ним активно користуються https://www.chnu.edu.ua/navchannia/dlia-studentiv/kataloh-zahalnouniversytetskykh-vybirkovykh-dystsyplin/ ; їх спрямування самостійно визначає кожен здобувач відповідно до власних зацікавлень та у контексті формування власної освітньої траєкторії. 5. Відповідно до рішення Методичної ради університету (Протокол №11 від 27.06.2024 р.) було затверджено єдину форму силабусу навчальної дисципліни для всіх факультетів/науково-дослідних інститутів Університету.	університету імені Юрія Федьковича (проктоко №9). 3. Перелік ДВВ на загально-університетському рівні дійсно дозволяє студентам здобути різнопланові компетенції. 4. Перелік ДВВ на сайті університету дає студентам можливість здобувати додаткові компетенції та навички. Наскільки вони суміжні чи дотичні до богослов'я важко сказати. Однак в загальному перелік дисциплін є досить широкий і покриває широкий спектр зацікавлень у різних сферах поза сферою богослов'я. Силабуси програми та ДВВ дійсно сформовані за єдиним шаблоном.
Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 3 Найбільш проблемною виглядає практика участі студентів у програмах міжнародної академічної мобільності: дуже низький рівень академічної мобільності студентів і брак інтернаціоналізації було відзначено й при акредитації ОП Богослов'я другого (магістерського) рівня вищої освіти. Об'єктивним чинником під час зустрічі з представниками ЗВО та студентами було визнано слабе володіння іноземною мовою, зокрема - англійською. Між тим знання іноземної мови (у теперішній час) є обов'язковим чинником для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти. ЕГ розуміє, що вказана проблема має системний характер (знання, з якими студент приходить зі школи не завжди найкращі) й подолання цієї проблеми вимагає від ЗВО серйозних зусиль і часу. Гарант і група забезпечення, як і керівництво університету свідомі цієї проблеми і працюють над її вирішенням. Майже відсутня практика наявної можливості участі здобувачів в неформальній освіті та вибір освітніх компонентів ОП інших факультетів та ЗВО. Хоч неформальна освіта і можливості інших програм, у цій ситуації могли б додати позитивної динаміки (літні мовні школи, курси іноземної мови, факультативи тощо). Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 3 Частково виконано	Рекомендації частково виконано. Університет забезпечує можливості міжнародної академічної можливості та зарахування неформальної освіти, однак фактичного практикування цих можливостей на даній ОП не зафіксовано, що ускладнює визначення, наскільки реальними є такі можливості.

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 3 Участь студентів у програмах міжнародної мобільності (зокрема за програмою ERASMUS) доступна для здобувачів, які навчаються на ОП у рамках чинних Угод про співпрацю з Люблінським Католицьким університетом ім. Івана Павла II (м. Люблін, Польща) та Велико-Тирновським університетом ім. Св. Кирила і Мефодія (м. Велико Тирново, Болгарія). Зараз здійснюється робота над пролонгацією наявних раніше Угод про співпрацю з закладами освіти Румунії (Ботошанська Семінарія Св. Георгія, м. Ботошани). Викладання іноземних мов в рамках ОП здійснюється в обсягах, визначених для усіх гуманітарних факультетів, відповідно до прийнятої Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів і навчально-наукових інститутів https://www.chnu.edu.ua/media/ksgp2dws/kontseptsia-vyvchennia-inozemnykh-mov-ctudentamy.pdf Для випусників-бакалаврів, які бажають покращити власні знання з іноземної мови перед складанням ЄВІ, в Університеті наявна можливість підготовки на спеціалізованих курсах (див. вище). Здобувачі можуть брати участь у будь-якій формі неформальної освіти та здійснювати вибір ОК на власний розсуд із оприлюдненого ЗУП. Якщо здобувач освіти набув певні компетентності у неформальній освіті, та результати можуть враховуватися, відповідно до Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у системі формальної освіти) https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf. За період 2020-2024 рр. здобувачів, які висловили бажання перезарахувати результати отриманої раніше неформальної освіти не було.	
Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 4 Форми і методи навчання традиційні і доволі консервативні, не завжди відповідають сучасним практикам, зокрема міжнародним (щодо їх змін одним з рушійних факторів став карантин). Рівень інтернаціоналізації програми низький, носить ситуативний характер. Неналежний стан, невпорядкованість та відсутність деяких силабусів, зокрема, більшої частини ДВВ Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 4 Частково виконано	Рекомендації частково виконано. Спостерігається суттєве покращення умов навчання та викладання за ОП, зокрема з активним вживанням платформи MOODLE. Праця над інтернаціоналізацією навчання стикається з об'єктивними перешкодами спричиненими умовами воєнного стану та обмеженням міжнародної мобільності чоловічого населення України. Щорічне оновлення силабусів та їх постійне

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 4 Форми і методи навчання освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення «Про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/fdaj4gao/polozhennia-pro-monitorynh.pdf. Активну роль в освітньому процесі (особливо з 2020 р. – внаслідок обмежень, викликаних поширенням коронавірусної інфекції та 2022 р. – внаслідок повномасштабного вторгнення рф) відіграє для викладачів та здобувачів спільна робота на базі платформи MOODLE (текстові файли, опорні конспекти лекцій, методичні рекомендації, тести, есе, реферати, тощо). Цей формат освітньої діяльності суттєво розширив методи навчання та довів власну функціональність та ефективність. Інтернаціоналізація ОП (як для науково-педагогічних працівників так і здобувачів) суттєво покращилася. Гарант ОП у 2023 р. пройшов наукове стажування у Волоській Академії Богословських студій (м. Волос, Греція) https://bogoslov.cv.ua/index.php?id=2926&action=art. Членкиня групи забезпечення І. Горохолінська бере участь у міжнародних проектах з закордонними партнерами під егідою UNITA: м. Сарагоса (Іспанія) https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/treninh-z-rozbudovy-universytetskykh-spilnot-v-ramkakh-konsortsiumu-unita/, м. Брашов (Румунія) https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/unita-week-v-transilvanskomu-universyteti-brashova/, м. По (Франція) https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/konferentsiia-zakryttia-proiektu-reunita/, м. Женева (Швейцарія) https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/chernivetskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-yurii-fedkovycha-na-unitaweek/. Водночас, участь у міжнародних заходах – значний виклик, що під час дії воєнного стану лише посилюється (станом на зараз на ОП навчається лише одна дівчина, а решта – хлопці, що унеможливорює активну офлайн міждержавну освітню й наукову співпрацю). Щорічно (у період 2020-2024 рр.) відбувався процес перегляду й оновлення силабусів та робочих програм дисциплін (в т.ч. – з урахуванням рекомендацій ЕГ). У 2024 р., у зв'язку із затвердженням єдиної форми силабуса навчальної дисципліни, усі силабуси (як обов'язкових, так і вибіркових ОК) наявні й однотипні.	вдосконалення вказує на динамічність навчального процесу та постійні зусилля до оновлення та відповідності сучасним запитам та викликам.
Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 5 Слабкою стороною ЕГ визнає факт наявності у частині силабусів суперечливої інформації щодо підсумкового оцінювання навчальної дисципліни та накопичення балів, невпорядкованості та відсутності всіх силабусів ДВВ. На наш погляд, буде коректним розробити єдиний та уніфікований стандарт силабуса для філософсько-теологічного факультету (або університету в цілому) та виправити недоліки.	Рекомендації частково виконано. Діяльність групи забезпечення у плані перегляду програми та силабусів вказує на постійний моніторинг та дбання про гармонізацію та узгодженість усіх компонентів ОП.

Стосовно програми комплексного іспиту, то важливо цілісно і всесторонньо подавати теми і питання на цей іспит, враховуючи всі профільні дисципліни, які здобувачі мали протягом навчання на ОП. Мова йде про літургійне, пасторальне і моральне богослов'я. Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 5 Частково виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 5 Єдина форма силабуса вже розроблена (див. вище) і активно впроваджується. Щорічно (з 2020 р. – з урахуванням рекомендацій ЕГ) гарантом ОП і групою забезпечення відбувається моніторинг змістового наповнення силабусів, виявлення неточностей у критеріях оцінювання (розподілу балів), а також перевірка відповідності/коректності вказівок у них на ПРН, ФК і СК (зادля уникнення повторів чи невідповідностей). Питання зміни програми підсумкової атестації здобувачів розглянуто. Зміни вносилися до програми щороку. Пешочергово, у 2021 р., було враховано пропозиції ЕГ щодо внесення до переліку питань підсумкової атестації завдання з літургійного, пасторального та морального богослов'я. Крайній раз оновлення програми підсумкової атестації відбулося у червні 2024 року (незважаючи на те, що випусників-бакалаврів за цією ОП у 2024 р. не було): до системи MOODLE завантажено нову базу тестових завдань (1000 питань, 4 предмети по 250 питань) для атестації випусників-богословів у 2025 р. (Підсумкова атестація випусників відбувається у 2 етапи: комп'ютернозорієнтоване тестування й усна відповідь здобувачів). Тестові питання охоплюють такі дисципліни: "Ісагогіка, герменевтика та екзегетика Старого Завіту", "Ісагогіка екзегетика та герменевтика Нового Завіту", "Фундаментальне богослов'я", "Догматичне богослов'я". Питання з рекоментованих ЕГ дисциплін (літургійне, пасторальне й моральне богослов'я) включені до програми усного іспиту.	
Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 6 Вузька спрямованість ОП «Богослов'я» у релігійний, церковний простір значно обмежує можливості щодо залучення гостей викладачів (також з не богословських сфер), ускладнює інтернаціоналізацію програми, обмежує категорії роботодавців, залучення котрих в освітній процес актуальне. Можливо, саме такий зміст ОП «Богослов'я» був актуальним у 2003 році, відколи програма стартувала у ЧНУ ім. Ю. Федьковича, існуючи як додаткова (не ліцензована) до спеціальності релігієзнавство. Однак 20 років існування програми вимагають «свіжого» контексту та наповнення і, особливо, значно потужнішої міжнародної діяльності. Забезпечення системності у вдосконаленні викладацької майстерності пов'язане з подальшою реалізацією творчого потенціалу викладачів у процесі підготовки та публікації навчально-методичних посібників, підручників, монографій, статей тощо за дисциплінами освітньої програми	Рекомендації частково виконано. Інформація про запрошення гостей викладачів відсутня. Наскільки кожен НПП працює над належним методичним забезпеченням ОК перевірити неможливо через недоступність вичерпної інформації.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 6

Частково виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 6

"Вузька спрямованість ОП", як вказує ЕГ, "обмежує ускладнює". Проте (як показав багаторічний досвід реалізації ОП) саме ця церковно-релігійна спрямованість визначає актуальність ОП, її затребуваність на ринку праці, окреслює чітке коло працедавців і стейкхолдерів та не дозволяє їй дублювати цілі чи "розчинитися" у численних ОП Університету соціального чи гуманітарного спрямування. Роботодавці та стейкхолдери беруть участь у обговореннях та ОП на постійній основі. Такі зустрічі відбуваються за участі представників деканату, стейкхолдерів та НПП <https://bogoslov.cv.ua/index.php?id=2951&action=art> , чи представників роботодавців <https://philcult.chnu.edu.ua/novyny/podii/vidbulosia-cherhove-obhovorennia-osvitnoi-prohramy-z-spetsialnistiu-041-bohoslov-ia/>

Кожен наково-педагогічний працівник працює над належним методичним забезпеченням ОК авторськими науковими публікаціями (статті, методичні рекомендації до курсу, опорні конспекти лекцій на платформі MOODLE, монографії / частини монографій тощо). Про результати роботи викладачі щороку звітують на кафедрі у формі заповнення рейтингової анкети НПП встановленого зразка; за результатами анкетування формується рейтинг викладачів. (Рейтингові анкети НПП зберігаються на кафедрі).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 7

Забезпечення ОП "Богослов'я" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 041 Богослов'я в галузі знань 04 Богослов'я бібліотечними ресурсами вимагають серйозного покращення. Наприклад, серед 52 найменувань періодичних видань, підписаних університетом на перше півріччя 2020 року, немає жодного видання по Богослов'ю.

2. Визначити необхідний мінімум літератури для забезпечення кожної дисципліни навчального плану та укомплектувати нею бібліотеку. З огляду на необхідність значно покращити рівень інтернаціоналізації, важливо поповнити бібліотеку найкращими англійськими працями та періодичними виданнями з різних сфер богословської науки. У випадку обмеженого доступу до такої літератури – використовувати електронну бібліотеку.

3. Покращити, зробити більш привабливою присутність ОП «Богослов'я» на інформаційному ресурсі Університету, як у навчальному так і науковому сенсі. Наповнювати інтернет сторінку факультету текстовими файлами, аудіо і відео матеріалами, які допоможуть студентам у дистанційному навчанні і науковій роботі.

Рекомендації частково виконано.

Недостатність бібліотечних фондів для підтримки ОП суттєво компенсується електронними ресурсами бібліотеки та можливістю доступу студентів до ресурсів наукометричних баз. Триває процес наповнення оновленого інформаційного ресурсу університету. Підписка на періодичні видання з богослов'я передбачена у планах з наступного 2025 року.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 7

Частково виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 7

Турбота про поповнення бібліотечних фондів - ключове питання, проте дійсність воєнного часу унеможливлює чимало подібних ініціатив.

Література, необхідна для засвоєння кожної ОК, міститься у відповідному переліку наприкінці кожного силабуса навчальної дисципліни (та робочої програми). Студенти мають доволі значні можливості користуватися багатьма електронними базами даних на платформі Наукової бібліотеки університету (чимало послуг доступні онлайн) http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o2infres/o7purch_db .

Здобувачам освіти доступні для користування бібліотечні фонди Наукової бібліотеки університету <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua> та бази даних (у внутрішній мережі університету). У 2024 році здобувачам доступні такі бази даних: Cambridge University Press (книги), Web of Science (реферативна база даних цитувань), Scopus (реферативна база даних цитувань), ScienceDirect (повнотекстова база даних), Springer Nature (повнотекстова база даних), JSTOR Archive Journals (повнотекстова база даних). Користування цими базами даних ефективно сприяє формуванню актуального науково-методичного комплексу дисциплін.

Перелік друкованих видань, на які здійснюється підписка періодичних видань в університеті, здійснюється відповідно до наявних можливостей. Включення до цього переліку фахових періодичних видань з богослов'я (за наявності фінансування) передбачено на 2025 календарний рік.

2. Новий інформаційний ресурс Університету вже запущено (змінено інтерфейс та покращено функцію пошуку; меню користувача – більш зрозуміле й інформативне тощо). Процес наповнення (оновлення) триває.

Інформаційний супровід дисциплін (аудіо/відео файли, тексти, фото, тести, есе, посилання на ресурси та багато іншого) розміщуються на базі платформи MOODLE, а наявність таких файлів на офіційній сторінці кафедри (оновлення ресурсу відбулось цьогогоріч і його змістове наповнення ще триває) недоцільна.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 8

При формальному підході до системи внутрішнього контролю якості на рівні ЗВО поза увагою залишаються дійсно дієві актуальні механізми покращення якості вищої освіти за ОП, наприклад профорієнтаційна робота.

Рекомендації виконано.
Щорічні перегляди ОП свідчать про намагання постійно вдосконалювати програму та ефективну задіяність

Оновлення та інноваційні підходи доволі пізно і дуже повільно впроваджуються і ще недостатньо впливають на підвищення якості, гнучкості та відкритості програми до сучасних суспільних викликів. Зважаючи на багатоконфесійний та багатокультурний регіональний контекст, нові виклики і потреби, які постають перед фахівцями з богослов'я в сучасному світі, в державі та українських церквах, важливо приділити максимум зусиль для розширення спектру освітніх пропозицій, і поглиблення її можливостей. Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 8 Виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 8 Профорієнтаційна робота - один з основних напрямків роботи на ОП. Саме у цьому контексті "вузька спрямованість ОП" (див. вище) – це її сильна сторона. ОП не доводиться функціонувати на конкурентному полі ОП соціогуманітарного профілю. Ефективність цієї роботи очевидна: щороку наявний набір студентів, у тому числі й на скорочену форму (після завершення здобувачами фахової передвищої освіти). Щорічний перегляд ОП (інформація міститься у протоколах засідання кафедри) у 2020-2023 рр. основний акцент здійснювався на змістове наповнення ОК (з метою максимального розширення спектру освітніх пропозицій). З часу запровадження нової ОП (2023 р.) з метою створення умов для набуття сучасним фахівцем-богословом компетентностей було включено (як обов'язкові ОК) предмети: "Основи інформаційних систем та технологій", "Основи наукових досліджень та грантова діяльність", "Соціальна доктрина Церкви та пастирська діяльність", "Церква і медіа". ОП - відкрита для оцінювання (форма опитування/анкетування здобувачів, випускників, роботодавців) https://philcult.chnu.edu.ua/opp/bakalavr/bohoslovia/ . Результати опитувань систематично обговорюються на засіданнях групи забезпечення і кафедри для подальшого вдосконалення ОП (інформація про обговорення міститься у протоколах засідання кафедри).	системи внутрішнього контролю якості освіти на цій ОП.
Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 9 Відсутність інформації про результати обговорення ОП, пропозиції, що поступили та яким чином вони були враховані або не враховані. Крім того, у вкладці «Проект по підготовці освітньої програми за спеціальністю 041 - Богослов'я» (із позначкою Оновлено 2020-06-18) розміщено діючу програму ОП «Богослов'я» 2017 року без змін та корекцій. З огляду на застарілу і недосконалу інтернет сторінку університету і кафедри важко шукати необхідну інформацію	Рекомендації частково виконано. Оновлена вебсторінка регулярно наповнюється і містить загальну інформацію про обговорення ОП, присутніх і теми обговорення, але не містить інформації про результати таких обговорень. Все ж регулярність таких зустрічей та обговорень вказує на прогрес у напрямку вдосконалення

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 9 Виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ЕГ за Критерієм 9 Офіційна сторінка кафедри на якій розміщено ОП – оновлена. Стара та нова версії ОП - доступні за посиланням https://philcult.chnu.edu.ua/opp/bakalavr/bohoslov-ia/ . Обговорення ОП, її цілей, завдань та внесення змін – це постійнотривалий процес. Інформація про це наявна у протоколах засідань кафедри чи протоколах зустрічей зі стейхолдерами, студентами та роботодавцями. Влітку 2024 р. відбулися дві такі зустрічі: https://philcult.chnu.edu.ua/novyny/podii/vidbulosia-cherhove-obhovorennia-osvitnoi-prohramy-zi-spetsialnistiu-041-bohoslov-ia/ ; https://philcult.chnu.edu.ua/novyny/podii/vidbulosia-obhovorennia-osvitnikh-prohram-zi-spetsialnosti-041-bohoslov-ia-pershoho-bakalavrskoho-rivnia-vyshchoi-osvity/ Інформація про ці заходи розміщена на оновленій сторінці кафедри офіційного інтернет-сайту Університету.	програми та публічного висвітлення процесу її розвитку.
Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 1 Завдяки здійсненню постійного моніторингу та аналізу останніх тенденцій розвитку спеціальності в межах подібних іноземних освітніх програм, які спрямовуються, насамперед, на нарощення ресурсу соціальної комунікації богословів у сучасному полікультурному і багатоконфесійному світі, ОП значним чином може розширити спектр своїх освітніх пропозицій, що в значній мірі підсилить позиціонування ОП в регіональному і загальноукраїнському вимірі. 2. Врахувати соціально-релігійні особливості регіону (поліконфесійність та багатонаціональність) в представлених освітніх компонентах ОП шляхом введення курсів та спецкурсів з міжконфесійних відносин, екуменізму, релігійної історії та сучасного стану Буковини тощо. 3. Розширити професійні компетентності випускників ОП завдяки введенню в ОП освітніх компонентів, які б дозволяли здобувачам отримувати навички та компетентності з суміжних чи дотичних до Церкви напрямків (наприклад: журналістика, менеджмент та управління, іконопис, тощо), що дасть більше можливостей як для подальшого працевлаштування випускників, так і для вибору подальшого навчання для тих, хто не планує стати священнослужителем. 4. Посилити присутність ОП в інформаційному просторі регіону шляхом розробки сталої комунікаційної стратегії, а також позиціонування ОП як «відкритої» до різних конфесій, партнерських ЗВО України та Європи, соціальних та громадських структур. 5. Активізувати зв'язок ОП із соціальними партнерами, оскільки фахівці-богослови у суспільному середовищі та публічному просторі можуть виконувати не тільки своє священниче та церковне	Рекомендації частково виконано. 1. Чи здійснюється (і якщо так, то яким чином) моніторинг та аналіз останніх тенденцій розвитку спеціальності, інформація відсутня. Втім оновлення ОП та навчального плану із врахуванням рекомендацій ЕГ та ГЕР свідчить про позитивні зрушення та тенденції в цьому напрямку. 2. ОП враховує специфіку регіону та його соціально-релігійні особливості у низці курсів і спецкурсів. 3. Питання розширення ОП компонентами із суміжних галузей обговорювалося групою забезпечення і вирішено шляхом впровадження трьох нових предметів, які сприятимуть розширенню компетентностей та

покликання, а також бути затребуваними у школах та виховних закладах, інтернатах та дитячих будинках, установах паліативної допомоги, хоспісах, установах Червоного хреста, центрах ВІЧ / СПІД, консультаційних центрах тощо.

6. Звернути увагу на інтернаціоналізацію ОП шляхом підсилення міжнародної співпраці у різних форматах (як для студентів, так і для викладачів). Необхідно значно посилити рівень викладання англійської мови ті інших іноземних мов.

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 1

Частково виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ГЕР за Критерієм 1

1 Впроваджено нову ОП, в якій змінено навчальний план. У змістовому наповненні освітніх компонент враховано рекомендації ЕГ та ГЕР. У процесі реалізації ОП здобувачі освіти мають можливість обирати освітні компоненти (ОК) (обсяг - 3 кредити) із загальноуніверситетського переліку (ЗУП). Таким чином успішно реалізується право здобувачів на формування власної освітньої траєкторії, з урахуванням наукових зацікавлень.

Відповідно до оновленої ОП, питання взаємин Церкви і суспільства розглядаються у ОК "Соціальна доктрина Церкви та пастирська діяльність". Регіональна специфіка (етноконфесійна мапа Буковини, міжконфесійні взаємини краю, транскордонні відносини тощо), зазвичай, розглядаються у контексті кожного окремого ОК (за потреби й відповідно до тематичного плану).

2 Специфіка буковинського регіону (поліетнічність, поліконфесійність, прикордонне розташування) постійно перебуває у полі зору викладачів та здобувачів і висвітлюється у відповідних темах навчальних дисциплін "Історія УПЦ", "Історія та віровчення РКЦ", "Історія та віровчення Протестантизму" та ін (в обсягах, визначених тематичним планом).

3. Після обговорення на засіданні групи забезпечення (з урахуванням рекомендацій ЕГ та ГЕР), для посилення компетентностей здобувачів у суміжних з богослов'ям галузях, було прийнято рішення про внесення до навчального плану таких предметів (як обов'язкових ОК) "Церква і медіа", "Основи інформаційних систем та технологій", "Основи наукових досліджень і грантова діяльність". Компетентності з інших, суміжних з богослов'ям, напрямків здобувачі на ОП можуть набути у процесі формування власної освітньої траєкторії, обираючи відповідні дисципліни із ЗУП.

4. ОП - абсолютно відкрита до навчання для всіх осіб, які на момент вступу відповідають вимогам Правил прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Для вступу на ОП немає жодних вікових, статевих, національних, соціальних, конфесійних чи будь-яких інших обмежень. Посилення присутності ОП у інфопросторі на даний час (у зв'язку із запуском нового

соціальних навичок здобувачів освіти на цій ОП.

4. Праця над підсиленням присутності в інфопросторі ведеться, у контексті чого запущено новий медіа-ресурс і наразі триває його наповнення.

5. Ведеться активна робота над розширенням зв'язків із соціальними патрнерами і вже помітні серйозні позитивні зміни.

6. Праця над інтернаціоналізацією ОП триває, але несприятливі умови воєнного стану значно утруднюють реалізацію цієї рекомендації. Все ж варто надалі працювати над підвищенням рівня знань іноземною мови у студентів з перспективою на майбутні можливості академічної мобільності.

інформаційного ресурсу Університету) триває (оновлення силабусів і робочих програм, CV викладачів, переліку основних праць, діяльності студентського активу тощо).

5. За період 2020-2024 рр. суттєво покращено роботу з соціальними партнерами. Зокрема, здобувачі освіти на добровільних засадах активно співпрацюють з Благодійним фондом "Ukrainian lives are matter" (директор – Ю. Гірман) (один зі стейкхолдерів, рецензент оновленої ОП), – низка проектів благодійного характеру по допомозі внутрішньопереміщеним особам (особливо тим, які зараз проживають на території студмістечка Університету) та Благодійною організацією "Благодійний фонд "Артанія Україна"" (директор – Т. Черновська) (плетіння маскувальних сіток, збір та доправлення гуманітарної допомоги у прифронтові регіони); активна й систематична робота провадиться з Центром соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей Чернівецької обласної військової адміністрації (директор – Ж. Янчук) (благодійні заходи, тематичні зустрічі-бесіди з вихованцями сиротинця тощо). Викладачі та студенти беруть участь у соціальних ініціативах, зокрема у щорічних заходах обласного рівня присвячених Дню захисту дітей <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2986&action=art> . Також провадиться активна співпраця з Чернівецькою Регіональною радою Ордену Святого Пантелеймона (громадська відзнака за професіоналізм і милосердя) у галузі медицини (голова Регіональної ради – Н. Гопко) <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2905&action=art> , <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2912&action=art> . Викладачі та студенти беруть участь у заходах університетського, міського та обласного рівня: з нагоди Дня гідності та свободи <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2953&action=art> , вшанування пам'яті жертв Голодомору <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2955&action=art> , <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2956&action=art> , Активною є співпраця викладачів і здобувачів ОП з обласним осередком Всеукраїнського Товариства "Просвіта" (голова – І. Дерда) <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2962&action=art> . Важливою ділянкою роботи, у процесі реалізації ОП, є також наявність мистецьких студентських ініціатив (наприклад – Благодійний фестиваль "Від Романа до Йордана"), в яких активну участь беруть студенти-богослови <https://bogoslav.cv.ua/index.php?id=2963&action=art> .

6. Інтернаціоналізація ОП – важлива, над цим ведеться постійна робота, проте пандемія коронавірусної хвороби, а згодом – повномасштабне вторгнення рф суттєво вплинули на чимало ініціатив у міжнародній співпраці. Станом на зараз для здобувачів, які навчаються на ОП, наявна можливість брати участь у програмах академічної мобільності (ERASMUS) з університетами-партнерами, де здійснюється підготовка за схожими ОП, з якими наявні чинні Угоди про співпрацю (Люблінський Католицький Університет ім. Івана Павла II, м. Люблін, Польща, Велико-Тирновський Університет ім. Св. Кирила I Мефодія, м. Велико Тирново, Болгарія). Водночас, відбувається процес постійного підвищення кваліфікації викладачів (гарант ОП у 2023 проходив стажування у Волоський

Академії Богословських студій, м. Волос, Греція). Активну міжнародну роботу здійснює членкиня групи забезпечення І. Горохолінська у рамках програми міжнародного співробітництва UNITA. Викладання іноземної (англійської) мови на ОП забезпечує кафедра іноземних мов для гуманітарних факультетів у обсягах визначених для таких факультетів відповідно до прийнятої Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів і навчально-наукових інститутів https://www.chnu.edu.ua/media/ksgp2dws/kontseptsii-vyvchennia-inozemnykh-mov-ctudentamy.pdf Водночас, міжнародний відділ університету щороку організовує безкоштовні онлайн курси з вивчення іноземних мов, що дозволяє здобувачам та науково-педагогічним працівникам розвивати мовні компетентності. https://www.chnu.edu.ua/novyny/mizhnarodna-diialnist/vidkryto-reiestratsiiu-na-kursy-anhliiskoi-movy-na-platformi-english4ukraine-dlia-studentiv/ https://www.chnu.edu.ua/novyny/mizhnarodna-diialnist/onlain-kursy-rumunskoi-movy-iak-inozemnoi-dlia-studentiv-vykladachiv-ta-spivrobitnykiv-universytetu/ . Студенти-богослови активно долучаються до цих курсів.	
Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 2 Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 2 1. Узгодити та уніфікувати інформацію про освітні компоненти, що подається в ОПП, на сайті та у навчальному плані. 2. Розширити спектр та укласти повний перелік вибірових дисциплін (який включатиме дисципліни інших спеціальностей), що дасть можливість студентам в повній мірі сформувати свою освітню траєкторію та отримати додаткові дотичні та суміжні до богослов'я компетентності та навички. 3. Надати більше інформації студентам про порядок і змістовне наповнення вибірових дисциплін через більше ознайомлення з правилами здійснення процедури вибору дисциплін, а також надання доступу (на сайті чи на кафедрі) до усіх силабусів представлених вибірових дисциплін. 4. Розширити варіативність шляхів набуття соціальних навичок та «вивести» їх за межі спеціальності. Виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 2 1. Розроблено і впроваджено новий варіант ОП (з новим навчальним планом). Наповнення інформації про ОК відбувається по мірі того, як до навчання на відповідному курсі приступають здобувачі (станом на зараз – за новою ОП навчаються 1-й та 2-й курси). 2. Загальноуніверситетський перелік (ЗУП) вибірових дисциплін сформований https://www.chnu.edu.ua/navchannia/dlia-studentiv/kataloh-zahalnouniversytetskykh-vybirkovykh-dystsyplin/ , де вказано структурний підрозділ, який забезпечує (факультет/інститут), навчальний	Рекомендації частково виконано. 1. Інформація про компоненти ОП на сайті та в навчальному плані узгоджена. 2. Перелік усіх вибірових дисциплін із силабусами та представленням укладено й удоступнено на загально-університетському сайті. Однак силабуси вибірових (як зрештою і обов'язкових) компонентів ОП загальної і фахової підготовки на сайті не доступні. 3. Відповідне «Положення» про порядок вибору ДВВ є доступне на сайті, але невідомо наскільки студенти з ним ознайомлені. Також відсутність детальнішої інформації про вибірові компоненти загальної та фахової підготовки за ОП (які в сумі становлять 21 вибіровий курс) ставить під сумнів, чи студенти обізнані з такою можливістю і чи дійсно ці курси є для них доступні. Тому пропозиція ГЕР надати студентам повнішу інформацію про наповнення

семестр в якому планується викладання дисципліни та її силабус. Власне, самостійний вибір студентами цих дисциплін і формує у здобувачів освіти (як суб'єктів освітнього процесу) відповідальність за формування й актуальність власної освітньої траєкторії. 3. Здобувачі освіти вже зараз здійснюють вибір дисциплін відповідно до Положення про порядок реалізації студентами права на вибір навчальних дисциплін https://www.chnu.edu.ua/media/r25f14cg/polozhennia-pro-vybir-navchalnykh-dystsyplin.pdf 4. Варіативність шляхів набуття соціальних навичок визначена Положенням про порядок реалізації студентами права на вибір навчальних дисциплін https://www.chnu.edu.ua/media/r25f14cg/polozhennia-pro-vybir-navchalnykh-dystsyplin.pdf та успішно застосовується.	вибіркових дисциплін все ще залишається актуальною до виконання. 4. Варіативність шляхів набуття соціальних навичок забезпечена
Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 3 1. Популяризація та максимальне сприяння впровадженню практик академічної мобільності, особливо міжнародної. 2. Заохочення студентів до участі в неформальній освіті та виборі освітніх компонентів ОП інших факультетів та ЗВО Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 3 Виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ГЕР за Критерієм 3 1. Усі здобувачі освіти, які навчаються на ОП, поінформовані про можливості академічної (в т.ч. міжнародної) мобільності у рамках чинних Угод про співпрацю у рамках "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича" https://www.chnu.edu.ua/media/sbjpqmbc/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-2024.pdf . Станом на зараз бажаючих брати участь у таких проєктах немає. 2. Здобувачі освіти поінформовані про суть, принципи та переваги неформальної освіти та про можливості вибору ОК із ЗУП чи навчальних дисциплін у інших ЗВО	Рекомендації частково виконано. З даних на сайті та у наведеному звіті цілком очевидно, що студенти проінформовані про можливості участі в програмах міжнародної мобільності та неформальної освіти, однак чи були зроблені спроби заохочення їх до таких можливостей і чи отримували вони будь-яке сприяння в цьому, з наведеної інформації невідомо.
Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 4 1. Традиційні форми і методи навчання поєднувати більше з інтерактивними, застосовувати сучасні практики викладання. 2. Приділити більше уваги інтернаціоналізації здобувачів та групи забезпечення ОП, забезпечити інтернаціоналізації системний та цілісний підхід. 3. Покращити навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів ОП (впорядкувати, уніфікувати, усунути неточності, доповнити силабуси).	Рекомендації частково виконано. 1. Запроваджуються інтерактивні методи та сучасні практики викладання через платформу MOODLE. 2. Робляться певні кроки у напрямку інтернаціоналізації викладачів, але чи

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 4

Частково виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ГЕР за Критерієм 4

1. Здійснюється постійна робота над вдосконаленням змісту методичного забезпечення ОК (силабус, робоча програма, опорний конспект лекцій, методичні рекомендації) з обов'язковим розміщенням на платформі MOODLE. На цій платформі здобувачі мають можливість якнайширшого використання інтерактивних технологій.

2. Інтернаціоналізація ОП (як для науково-педагогічних працівників так і здобувачів) суттєво покращилася. Гарант ОП у 2023 р. пройшов наукове стажування у Волоській Академії Богословських студій (м. Волос, Греція) <https://bogoslov.cv.ua/index.php?id=2926&action=art>. Членкиня групи забезпечення І. Горохолінська бере участь у міжнародних проектах з закордонними партнерами під егідою UNITA: м. Сарагоса (Іспанія) <https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/treninh-z-rozbudovy-universytetskykh-spilnot-v-ramkakh-konsortsiumu-unita/>, м. Брашов (Румунія) <https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/unita-week-v-transilvanskomu-universyteti-brashova/>, м. По (Франція) <https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/konferentsiia-zakryttia-proiektu-reunita/>, м. Женева (Швейцарія) <https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/chernivetskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-yurii-fedkovycha-na-unitaweek/>. Водночас, участь у міжнародних заходах – значний виклик, що під час дії воєнного стану лише посилюється (станом на зараз на ОП навчається лише одна дівчина, а решта – хлопці, що унеможливорює активну офлайн міждержавну освітню й наукову співпрацю).

Проте наявні чинні Угоди про співпрацю з університетами (Люблінський Католицький Університет ім. Івана Павла II, м. Люблін, Польща, Велико-Тирновський університет ім. Св. Кирила і Мефодія, м. Велико Тирново, Болгарія), що уможливорює участь здобувачів у програмах міжнародної мобільності (зокрема у рамках ERASMUS).

3. Робота над внесенням змін (відповідно до рішення Методичної ради університету (Протокол №11 від 27.06.2024 р.), де було затверджено єдину форму силабусу навчальної дисципліни для всіх факультетів і науково-дослідних інститутів університету) здійснюється відповідно до встановлених термінів. Перегляд (контроль) змістового наповнення силабусів та робочих програм (у розрізі гарант ОП – група забезпечення – деканат – навчальний відділ Університету) здійснюється систематично. Відповідно до наявного плану роботи Методичної ради університету, перевірка стану навчально-методичного забезпечення дисциплін на філологічному факультеті (де й реалізується ОП), запланована на другий семестр 2024/2025 н.р.

були якісь спроби інтернаціоналізації здобувачів, інформація відсутня.

3. Робота над покращенням навчально-методичного забезпечення дисциплін ще в процесі, і силабуси компонентів ОП наразі не доступні на сайті університету. Тому важко сказати, наскільки ця рекомендація виконана.

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 5

Доповнити програму комплексного іспиту питаннями з усіх обов'язкових профільних дисциплін, які здобувачі мали протягом навчання на ОП (включити питання з морального богослов'я, враховуючи практичне спрямування ОП).

1. З поданої інформації рекомендацію щодо доповнення комплексного іспиту виконано, але перевірити це немає можливості через

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 5 Виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ГЕР за Критерієм 5 Питання зміни програми підсумкової атестації здобувачів розглянуто. Зміни вносилися до програми щороку (було враховано пропозиції ЕГ та ГЕР щодо внесення питань з дисциплін практичного спрямування). Крайній раз таке оновлення відбулося у червні 2024 р. (незважаючи на те, що випусників-бакалаврів за цією ОП у 2024 р. не було) здійснювався черговий перегляд та зміна програми підсумкової атестації: до системи MOODLE завантажено нову базу тестових завдань (1000 питань, 4 предмети по 250 питань) для атестації випусників-богословів у 2025 р. (Підсумкова атестація випусників відбувається у 2 етапи: комп'ютернозорієнтоване тестування й усна відповідь здобувачів). Тестові питання охоплюють такі дисципліни: "Ісагогіка, герменевтика та екзегетика Старого Завіту", "Ісагогіка екзегетика та герменевтика Нового Завіту", "Фундаментальне богослов'я", "Догматичне богослов'я". Питання з рекомендованих ЕГ дисциплін (літургійне, пасторальне й моральне богослов'я) та ГЕР (моральне богослов'я) включені до оновленої програми усного іспиту.	відсутність публічного доступу до списку питань.
Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 6 1. Забезпечити більше можливостей для професійного наукового розвитку викладачів через посилення інтернаціоналізації ОП (програми академічної мобільності для викладачів, системна підтримка та заохочення участі викладачів і студентів у міжнародних навчальних та наукових проектах, залучення до викладання закордонних гостей лекторів (зокрема і в онлайн форматі). 2. Забезпечення системності у вдосконаленні викладацької майстерності, що пов'язане з подальшою реалізацією творчого потенціалу викладачів у процесі підготовки та публікації навчально-методичних посібників, підручників, монографій, статей тощо за дисциплінами освітньої програми. 3. Розширити коло співпраці з роботодавцями над удосконаленням ОП (виходячи з тих напрямків придатності до працевлаштування, які вказані в описі ОП). Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 6 Частково виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ГЕР за Критерієм 6	Рекомендації частково виконано. 1. У звіті подано лише інформацію про оцінювання міжнародної діяльності викладачів, що, звичайно, передбачає її наявність, однак про те, як саме університет забезпечує таку можливість для професійного розвитку викладачів, інформація відсутня. 2. З наведеної інформації важко встановити, наскільки системними є заходи із вдосконалення викладацької майстерності. Зрозуміло тільки, що відбувається постійний моніторинг, але щодо того, які заходи ЗВО вживає для підвищення викладацької майстерності, інформація відсутня.

1. Наукова, методична, педагогічна, виховна міжнародна діяльність та громадська робота кожного викладача оцінюється відповідно до Положення про рейтинг викладачів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/media/t3vjkhgu/polozhennia-pro-reitynh-vykladachiv.pdf, де вагомим елементом є, власне, участь науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових проєктах (академічна міжнародна мобільність, публікація власних праць закордоном, читання лекцій іноземними мовами тощо). 2. Вдосконалення викладацької майстерності науково-педагогічних працівників унормоване Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників https://www.chnu.edu.ua/media/vtspf2tp/polozhennia-pro-pidvyshchennia-kvalifikatsii-npp.pdf. Підготовка навчальних (навчально-методичних) посібників, підручників, монографій та статей – постійно тривала форма роботи науково-педагогічних працівників для належного забезпечення викладання тієї чи іншої дисципліни, а тому це питання постійно перебуває в полі зору гаранта ОП, групи забезпечення, кафедри та факультету. 3. Роботодавці, як й інші стейкхолдери, залучені до процесу обговорення і ОП, втім їхні побажання та рекомендації часто перебувають поза компетенцією групи забезпечення чи кафедри (пропозиції надання стипендій для здобувачів, їх навчання держаним коштом, проведення масштабних наукових симпозіумів, круглих столів, конференцій тощо). Розширення (іноді – заміна) роботодавців – необхідна умова вдосконалення ОП, адже й їхній запит у питанні внесення певних змін до структури чи змістового наповнення дисциплін – також динамічний і не завжди системний. Низка пропозицій стейкхолдерів (започаткування публічного лекторію для представників структур стейкхолдерів – для викладачів та функціонування студентського лекторію, на базі студентського товариства Academia Orthodoxa, – для студентів). Усі пропозиції постійно і докладно розглядаються на засіданнях групи забезпечення та кафедри.	3. Робляться відповідні зусилля з розширення кола співпраці з працевлагодатцями.
Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 7 1. Поповнити бібліотечний фонд для кращого забезпечення ОП сучасною навчальною та науковою літературою (зокрема, оформити підписку на богословські періодичні видання (українські та закордонні, подбати про забезпечення дисциплін, що викладаються на ОП відповідною літературою та іншими навчальними і науково-дослідницькими ресурсами). 2. Вдосконалення чи запуск нового інформаційного ресурсу ОП (сторінка кафедри на сайті Університету), зробивши його легким у користуванні, привабливим та змістовно наповненим. Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 7 Частково виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ГЕР за Критерієм 7 Здобувачам освіти доступні для користування бібліотечні фонди Наукової бібліотеки університету http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua та бази даних (у внутрішній мережі університету). У	Рекомендації частково виконано. Помітні суттєві покращення по обох рекомендаціях, однак їх повне виконання ще в процесі.

2024 році здобувачам доступні такі бази даних: Cambridge University Press (книги), Web of Science (реферативна база даних цитувань), Scopus (реферативна база даних цитувань), ScienceDirect (повнотекстова база даних), Springer Nature (повнотекстова база даних), JSTOR Archive Journals (повнотекстова база даних). Користування цими базами даних ефективно сприяє формуванню актуального науково-методичного комплексу дисциплін. Перелік друкованих видань, на які здійснюється підписка періодичних видань в університеті, здійснюється відповідно до наявних можливостей. Включення до цього переліку фахових видань з богослов'я (за наявності фінансування) передбачено на 2025 календарний рік. 2. Новий інформаційний ресурс Університету вже запущено (змінено інтерфейс та покращено функцію пошуку; меню користувача – більш зрозуміле й інформативне тощо). Процес наповнення (оновлення) триває.	
Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 8 1. Посилити вплив та розробити чіткі механізми залучення працевлагодотворення, партнерів і студентів до процедур розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП «Богослов'я» першого (бакалаврського) рівня. 2. Удосконалити та зробити більш систематичними процедури забезпечення внутрішнього контролю якості, а також затвердження, перегляду та внесення змін до ОП «Богослов'я», при цьому приділити максимум уваги розширенню спектру освітніх пропозицій і поглибленню можливостей ОП. Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 8 Частково виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 8 Відповідно до Концепції розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2023-2026 https://www.chnu.edu.ua/media/fwmjte4r/kontseptsia-rozvytku-universytetu-2023-2026.pdf одним з пріоритетів (стратегічних цілей) розвитку Університету є забезпечення ефективної взаємодії та співпраці із стейкхолдерами (п. 2.5.6). Основними дієвими механізмами залучення працевлагодотворення і партнерів до розробки, періодичного перегляду і затвердження ОП є зустрічі, симпозиуми та круглі столи (результати яких обговорюються на засіданні групи забезпечення і кафедри), а у питанні моніторингу – залучення роботодавців до проведення підсумкової атестації. Щодо здобувачів освіти, то такі ініціативи надходять гарантові ОП та групі забезпечення від представників студентського самоврядування, а також після анонімних опитувань (анкетувань). Також відбуваються опитування випускників. Форми опитувань – доступні на офіційному сайті: https://philcult.chnu.edu.ua/opp/bakalavr/bohoslovia/	Рекомендації частково виконано. 1. Механізми залучення працевлагодотворення, партнерів і студентів розроблені і практикуються. 2. Про виконання рекомендації про процедури забезпечення внутрішнього контролю якості освіти інформація відсутня. Тому ця рекомендація залишається актуальною до виконання.

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 9 Більш повно оприлюднювати інформацію про результати обговорення ОП, пропозиції, що поступили, яким чином вони були враховані або чому не були враховані. Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 9 Частково виконано Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ГЕР за Критерієм 9 Робота над оприлюдненням обговорень ОП - один з важливих елементів інформаційного супроводу програми. Оскільки дискусії щодо оновлення структури, змісту, складових елементів, практик, міжнародної мобільності (студентів та викладачів), працевлаштування випускників тривають постійно, то не завжди наявна можливість комплексного інфосупроводу цих обговорень. Відповідно до Концепції розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2023-2026 https://www.chnu.edu.ua/media/fwmjte4r/kontseptsii-rozvytku-universytetu_2023-2026.pdf в рамках розширення соціальної комунікації та відкритості визначено залучення студентського об'єднання "Інформагентів" до популяризації найрізноманітніших заходів в університеті.	Рекомендації частково виконано. Помітні певні зусилля в напрямку збору інформації від працедавців про ОП, однак даних про те, які були пропозиції та як вони були враховані, на сайті відсутні. Потрібно інтенсифікувати працю над удосконаленням цієї інформації та забезпечення максимальної прозорості та публічності.
---	---